

Väljaandja:	Sotsiaalminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	03.02.2018
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2025
Avaldamismärge:	RT I, 31.01.2018, 10

Tervisekaitsenõuded asendushooldusteenusele pere- ja asenduskodus

[RT I, 31.01.2018, 1- jõust. 03.02.2018]

Vastu võetud 20.07.2007 nr 59

[RTL 2007, 63, 1127](#)

jõustumine 03.08.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
05.02.2016	RT I, 10.02.2016, 1	13.02.2016
17.01.2018	RT I, 31.01.2018, 1	03.02.2018, määruses on asendatud sõna "asenduskoduteenus" sõnaga "teenus" vastavas käändes, sõnad "asenduskoduteenuse osutaja" sõnaga "teenuseosutaja" vastavas käändes, sõnad "asenduskodu pere" sõnadega "pere- või asenduskodu pere" vastavas käändes, sõnad "kasvatusalala töötaja" sõnaga "kasvataja".

Määrus kehtestatakse [rahvatervise seaduse](#) § 8 lõike 2 punkti 8¹ alusel.
[RT I, 10.02.2016, 1- jõust. 13.02.2016]

1. peatükk ÜLDNÕUDED JA REGULEERIMISALA

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse tervisekaitsenõuded asendushooldusteenuse osutamisele pere- ja asenduskodus (edaspidi *teenus*), sealhulgas teenuse osutamise ruumidele ja nende sisustusele, maa-alale ning toilitlustamisele.
[RT I, 31.01.2018, 1- jõust. 03.02.2018]

§ 2. Üldnõuded

- (1) Teenuse osutamine võib toimuda elamu ruumides, mis vastavad ehituseadustiku §-s 11 ja selle alusel kehtestatud ehitisele esitatavatele nõuetele ning käesoleva määrusega kehtestatud tervisekaitsenõuetele.
- (2) Teenuseosutajal peavad olema teenuse osutamiseks sobivad ruumid, kus on võimalikult väike risk lapsel vigastuste, mürgistuste ja muude tervisehäirete tekkeks.
- (3) Ruumid (v.a § 4 lg 2 punktides 5 ja 6 nimetatud ruumid) ei tohi asuda keldri- ega soklikorrusel.
- (4) Ruumides peab olema piisav õhuvahetus, piisav loomulik ja kunstlik valgustus, «Veeseaduse» ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi, pesemiseks piisavalt soe vesi, kanalisatsioon ning võimalused tualeti kasutamiseks, pesemiseks ja telefoni kasutamiseks.

(5) Teenuseosutaja tagab teenust saava lapse hooldamise, kasvatamise, arendamise ja turvalisuse vastavalt heale tavale, sotsiaalhoolekande seaduses ja rahvatervise seaduses sätestatule ning teenuse ohutuse vastavalt tarbijakaitse seaduse §-le 9¹.

2. peatükk

TEENUSE OSUTAMISE ALA, RUUMID JA RUUMIDE SISUSTUS

§ 3. Teenuse osutamise ala

(1) Elamu, kus osutatakse teenust, peab olema piiratud heki või piirdeaiaga ning elamu lähiümbrus peab olema haljastatud vähemalt 40% ulatuses.

(2) Lõikes 1 sätestatud nõuet ei kohaldata kolme ja enama korteriga elamut ning ühiselamut ümbritsevale alale.

(3) Teenuseosutaja valib lapsele õues tegevusteks võimalusi pakkuva ja võimalikult ohutu ala (edaspidi *õue mänguala*), kus:

1) haljastuses ei ole mürgiste lehtede, õite või viljadega taimi ning ala on võimaluse korral piiratud heki või piirdeaiaga;

2) atraktsioonid (mängumajad, ronimisvahendid, õuemööbel, kiiged, karussellid, liurajad, batuudid jt) on eakohased, turvaliste piiretega, ohutult kinnitatud ja teravate väljaulatuvate osadeta;

3) kiikede, ronimisvahendite, karussellide ja liuradade alused on kukkumislööki vähendava pehmendava kattega nagu liiv, turvatid jm;

4) liiv liivakastis ega atraktsioonide all ei ole saastunud;

5) läheduses ei ole mürarikas ega ohtlik ettevõtte, suure liiklustihedusega või tolmu maantee või muu lapse elu või tervist ohustav saasteallikas «Välisõhu kaitse seaduse» tähenduses.

(4) Lapse tegevused veega peavad olema turvalised ning sõltuvalt lapse vanusest ja arengust vahetult jälgitud. Lapse juurdepääs teenuse osutamise alal asuva kraavi, basseini ja muu tehis- või loodusliku veekogu juurde peab olema ohutu.

§ 4. Ruumid ja ruumide sisustus

(1) Ruumid ja ruumide sisustus peab vastama lapse eale ja vajadustele ning olema ohutu ja turvaline. Ruumides peab olema piisavalt mängimise ja liikumise ruumi, et ohutult läbi viia last arendavaid ja muid vajalikke tegevusi.

(2) Pere- või asenduskodu perel peavad olema vähemalt alljärgnevad teenuse osutamise ruumid:

1) magamistuba, mille põrandapindala ühe lapse kohta on vähemalt 6 m². Ruumi põrandapindala peab olema vähemalt 8 m²;

2) elutuba, põrandapindalaga vähemalt 15 m². Kui pere- või asenduskodu peres on rohkem kui viis last, peab elutoa põrandapindala olema vähemalt 20 m²;

3) köök/kööginurk, põrandapindalaga vähemalt 6 m². Kui pere- või asenduskodu peres on rohkem kui viis last, peab köögi/kööginurga põrandapindala olema vähemalt 10 m²;

4) kasvataja või perevanema tuba, põrandapindalaga vähemalt 8 m²;

5) valamuga tualettruum, põrandapindalaga vähemalt 2 m², ja duširuum, põrandapindalaga vähemalt 4 m².

Kui duširuum ja tualettruum on ühendatud, peab ruumi põrandapindala olema vähemalt 6 m². Kui pere- või asenduskodu peres on rohkem kui viis last, peab pere- või asenduskodu perel olema vähemalt kaks tualettruumi ja kaks duširuumi. Puudega lapsele teenuse osutamisel arvestatakse ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel kehtestatud nõuetega;

6) garderoob põrandapindalaga vähemalt 4 m² või eraldi kapp üleriie hoidmiseks.

(3) Ühes magamistoas ei tohi elada üle kahe lapse. 3-aastastel ja vanematel lastel peavad olema eraldi magamistoad tüdrukutele ja poistele.

(4) Igale teenusel viibivale lapsele peab olema tagatud omaette voodi või voodikoht naril, riidekapp või selle osa, öökapp, raamaturiiul või selle osa, laud ja tool.

(5) Köögis/kööginurgas peab olema gaasi- või elektripliit, õhupuhastaja, valamu, toidunõude kapp, külmkapp, köögitarbed, söögilaud ja -toolid ning nõudepesumasin.

(6) Treppide olemasolu korral tuleb lapse ohutus tagada trepi turvapiiretega, alla 3-aastase lapse puhul lisaks trepile juurdepääsu takistava kaitsega ning kasvataja või perevanema järelevalvega.

(7) Klaasüksed, põrandani ulatuvad klaasist aknad ja vaheseinad, peegelüksed ning -pinnad ruumides peavad olema ohutud ja alla 7-aastase lapse kõrguselt varustatud kaitsega või nähtavalt märgistatud.

(8) Ruumide ukсед tehakse võimaluse korral lävepakkudeta või madalate lävepakkudega. Lükandüksed varustatakse kaitsega, mis takistab ukse juhtteelt välja libisemist ning ülespoole avanevatele ustele pannakse allalangemist takistav seade.

(9) Alla 7-aastasele lapsele kättesaadavas kõrguses asuvad elektripistikupesad kaetakse lapsekindlate kaitsetega.

(10) Ruumis tuleb arvesse võtta järgmist:

- 1) tuulutamist võimaldavad aknad peavad olema lapse ruumis viibimise ajal suletud, v.a tuulutamispile;
- 2) päikese poolsed aknad peavad olema varustatud kardina, ruloo või valguse reguleerimist võimaldava muu kattega;
- 3) puhastusvahendid (v.a käte pesemiseks mõeldud seep) ja teised kemikaalid peavad asuma lukustatud või turvakinnisega kapis või muus alla 14-aastasele lapsele kättesaamatus kohas;
- 4) põranda- ja treppipind peab olema lapse liikumist takistavate konarusteta, mitte libe, kergesti puhastatav, sh pestav ja vajadusel desinfitseeritav, temperatuuriga vähemalt 20 °C.

§ 5. Riskianalüüs laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks

Teenuseosutaja viib läbi laste haigestumise ja vigastuste ennetamiseks ning ruumide ja õue mänguala ohutuse hindamiseks riskianalüüsi, dokumenteerib riskianalüüsi tulemused ning esitab riskianalüüsi tulemused järelevalveametniku nõudmisel.

3. peatükk SISEKLIIMA JA VALGUSTUS RUUMIDES

§ 6. Ruumide sisekliima

(1) Ruumide siseõhu koostis, siseõhu puhtus, sh kahjulike gaaside ja tolmu sisaldus siseõhus ning õhuvahetus vastab vähemalt Eesti standardis EVS 839:2003 «Sisekliima» eluruumidele esitatud miinimumnõuetele ning siseõhu temperatuur ja õhu liikumise kiirus B-klassi nõuetele.

(2) Ruumide optimaalne õhuniiskus on vahemikus 40% kuni 60%.

(3) Ruumi siseõhu temperatuur peab olema vähemalt 20 °C.

§ 7. Ruumide valgustus

(1) Kunstlik valgustus peab tagama kõikides ruumides piisava ühtlase ja hajutatud valguse.

(2) Kunstliku valgustuse valgusallikate keskmine valgustustihedus (valgustatus) elu- ja magamistoas peab olema vähemalt 300 luksit, tualettruumis 200 luksit ja treppidel 150 luksit.

4. peatükk RUUMIDE JA SISUSTUSE KORRASHOID JA HÜGIEENINÕUDED

§ 8. Ruumide ja sisustuse korrashoid ning hügieeninõuded

(1) Ruumid ja sisustus peavad olema puhtad. Puhastamisel kasutatakse «Kemikaaliseaduse» nõuetele vastavaid aineid kasutusjuhendi kohaselt. Puhastamisel kasutatavad ained peavad olema originaalpakendis.

(2) Tualettruumide puhastamiseks kasutatavad puhastusvahendid peavad olema markeeritud ja hoitud muust puhastusvahenditest ja -ainetest eraldi.

(3) Ruumides ei tohi olla närilisi (v.a lemmikloomad) ega kahjurputukaid.

(4) Pere- või asenduskodu pere lemmikloomad peavad olema nõuetekohaselt vaktsineeritud ning ei tohi tekitada ohtu lapse elule ja tervisele.

(5) Ruumides ja teenuse osutamise alal, sealhulgas õue mängualal ei tohi suitsetada, tarvitada alkohoolseid jooke ega narkootilisi aineid.

(6) Ruume, kus puudub konditsioneer, tuulutatakse korrapäraselt. Ruumide tuulutamisel lapse ruumis viibimise ajal ei tohi tuulutuspilu kaudu tekitada tuuletõmmet ega tuule puhumist otse lapsele.

(7) Lapsel peab olema ainult tema kasutatav voodipesu, kuivatusrätikud, kamm, hambahari, ihupesu, pealisrõivad, jalatsid ja muud isiklikuks tarbeks ettenähtud hügieenivahendid.

(8) Lapse voodipesu tuleb vahetada vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord nädalas ja kuivatusrätikuid vähemalt kaks korda nädalas.

(9) Lapse rõivad ja jalatsid peavad olema puhtad ja eakohased ning neid tuleb vahetada vastavalt vajadusele.

(10) Teenuseosutaja peab hoolitsema lapse kehapuhtuse eest ning korraldama lapse kätepesu enne sööki, pärast tualeti kasutamist, pärast õuest tulekut ning iga kord kui käed määrduvad.

(11) Lapsel peab olema võimalus kasutada hügieeniliselt ja ohutult tualetti. Tualettruum peab olema varustatud seebi ja tualettpaberiga.

(12) Teenuseosutaja võib kasvataja või perevanema juhendamisel ja järelevalve all õppekasvatuslikul eesmärgil rakendada oma ruumi korrastamisel 3-aastaseid ja vanemaid lapsi. Alla 18-aastaseid lapsi ei tohi rakendada valgustite puhastamisel, akende pesemisel ning tualettruumi puhastamisel.

(13) Teenusel viibiva lapse toit peab olema ohutu, eakohane ja rahuldama lapse füsioloogilisi vajadusi. Toidukorrad peavad olema kindlal kellaajal ja toidukordade vahe ei tohi ületada päeval 4 tundi. Toitlustamisel järgitakse «Toiduseaduse» nõudeid ja «Rahvatervise seaduse» § 8 lõike 2 punkti 4 alusel kehtestatud nõudeid. Lapsele peab olema kättesaadav «Veeseaduse» ja selle alusel joogiveele kehtestatud nõuetele vastav joogivesi.

§ 9. Määruse rakendamine

(1) Määruse § 5 sätestatud riskianalüüs tuleb läbi viia hiljemalt 2008. aasta 1. juuliks.

(2) Teenuseosutaja, kellel määruse jõustumise hetkel on teenuse osutamine põhikirja või -määruse järgne tegevus või kellele on väljastatud tegevusluba «Sotsiaalhoolekande seaduses» sätestatud korras, peab § 4 lõike 3 1. lauses sätestatud nõude täitma 2010. aasta 1. jaanuariks.